

توراعا شي جىنپىڭ بەينە ەكران تاسلىمەن ەۋروپا القالار كەڭەسنىڭ توراعاسىمەن، ەۋروپا وداعى كومىتەتنىڭ توراعاسىمەن كەزدەسەدى

كەڭەسنىڭ توراعاسى مېشەلمەن، ەۋروپا وداعى كومىتەتنىڭ توراعاسى فون – دەر – لىيايىنمەن كەزدەسەدى. لي كىچىڭ زۇڭلي بەينە ەكران تاسىلد- مەن مېشەلمەن، فون – دەر – لىيايىدە- مەن ئېدىار لاسۇدى بىرگە باسقارادى . جاۋ لىجيان بىلاي دەدى: بىىل جۇڭگونىڭ ەۋروپا وداعىمەن دىپلومات- يالىق قارىم – قاتنىاس ورناتقاندىغىنىڭ 45 جىلدىغى. وسى رەتكى ئېدىار لاسۇ جۇڭگو جاق باسشالارنىڭ جاڭا كە- زەكتى ەۋروپا وداعى باسشالارىمەن

(باسى 1- بەتتە) جۇڭگو جاق ەۋروپا جاقپەن بىرگە، وسى رەتكى ئېدىار لاسۇدا بەلسەندى تابىستارغا قول جەتكىزۋدى، “كەيىنگى نىدەت” داۋرىندەگى جۇڭگو – ەۋروپا قارىم – قاتنىاسىندا تاغى دا تىڭ ساتما اتتانۇدى ىلگەرەلەتۋدى قاللايدى .

جاۋ لىجيان دادىلى تىلشلىرى ما- جىلىسىندە قاتىستى سۇراۋلارغا جاۋاپ بەرگەندە بىلاي دەدى: وسى رەتكى ئېدى- دار لاسۇ كەزىندە، توروعا شي جىنپىڭ بەينە ەكران تاسلىمەن ەۋروپا القالار

امەرىكانىڭ زور ەكەرلىك وىسنىڭ، وكتەمدىك لوگىكاسىنىڭ تاغى ئېبر دالەلى

— امەرىكانىڭ “2020 ـ جىل ۇيعۇر ادامدىق ۇققىتارى ساياسات زاڭ جوباسىنا” شولۇ

□ لي ۇيجيان

جەرگىلىكى ۋاقىت 6 – ايدىڭ 17 – كۇنى امەرىكا جاق ايتىلمىس “2020 – جىل ۇيعۇر ادامدىق ۇققىتارى ساياسات زاڭ جوباسىنا” (تومەندە ”زاڭ جوبا- سى“ دەلىندى) قول قويىپ زاڭ سانا- تىندا قاپلىدادى. بۇل ايتىلمىس ”زاڭ جوباسى“ كونه سارىنغا قايتا باسىپ، جۇڭگو شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق جاعايدىنا قاساقانا كۇيە جاعىپ، جۇڭگو ۇكىمەتنىڭ شىنجياڭدى جونىگە سالۇ ساياساتىنا سۇرقىبالقپەن شابۇىلداپ، حا- لقارالىق زاڭدى جانە حالقارالىق قارىم – قاتىناستىڭ نەگىزگى ولىشەمدەرىن اشىقتان ـ اشىق اباققا تاپتىپ، جۇڭگو- نىڭ تىككى سىسنە دورەكىلىكىپەن كىلىكتى، زاڭ جوبانىڭ بارلىق جەرد- مەن امەرىكانىڭ ادامدىق ۇقق ولىشمەن بەتالدى ورناتقان، بۇكىل جەر شارىنىڭ لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ كەلىى جاعدا- يىنا زىيان سالعان، زورەكەرلىكى جولعا قويغان قاراقىشلىق لوگىكاسى مەن مۇندالاپ وتىر .

ئېرىنىشى، بارلىق جەرگە قولىن سوزىپ باسقاردى، يەلىك ۇققىتى مەملەكەتلەردىڭ تىكى سىسنە دورەك-

لىكىپەن كىلىكتى

امەرىكانىڭ بارلىق جەرگە قۇتىرد- نا قولىن سوزىپ باسقارغان، ەل ئىشى زاڭى ارقىلى وزگە ەلدىڭ تىككى سىسنە كىلىككەن، ۇزاق ۋاقىت جالعاستىرعان ورەسكەل ەاستۇرى بار. ”زاڭ جوبا- سىندا” سىپات كەلتىرگەن «1998 – جىلغى حالقارالىق ئدىنى ەركىندىك زاڭى»، «1947 – جىلغى مەملەكەت حا- ۋىيىسىزدىكى زاڭى»، «حالقارالىق شۇئەل ەكونومىكالىق ۇقق زاڭى» سياقتىلاردىڭ ئبارى امەرىكانىڭ ەل ئىشى زاڭىنا جاتادى، امەرىكانىڭ ەل ئىشى زاڭىنان پايدالانىپ دۇنيە ئجۇزد- نىڭ بارلىق جەرىنە قولىن سوزىپ باس- قارۋى بارىپ تۇرعان زورەكەرلىك ارە- كەت. امەرىكا جەر شارىنىداغى ۇلكەن مەملەكەت، بۇل ويىپكەتۇيۇنىڭ شىندىق. ئىپراق، جەر شارىنىداغى ۇلكەن مەملە- كەتتىڭ ئوزىن وزگە ەلدەردەن ۇستەم ورنىغا قويۇ، وزگە ەلدىڭ تىككى سىسنە ورنىسىز كىلگۇننە بولمايدى ارى كىلگۇ ۇقىغى جوق. امەرىكاداعى كەيىر ساياسات- پازداردىڭ نازارىندا، امەرىكا ئوز قاقەتتە قاراي، امەرىكانىڭ ساياسىين دۇنيە ئجۇ- زى ساياسىيىمەن تەڭ قويىپ نەمەسە دۇنيە ئجۇزىنىڭ ساياسىين امەرىكانىڭ ساياسىي رەتتىدە قاراپ، دۇنيە ئجۇزىنىڭ مۇددەسىن امەرىكانىڭ مۇددەسىنە باغىئۇعا ماجبۇرلەپ، وسى ارقىلى ۇلكەن ەلدىڭ جاۋاپ- كەرشلىگىن، ۇلكەن ەلدىڭ جاۋاپكەرلىك ارقاللاۋىن ۇلكەن ەلدىڭ كىلگۇىنە، ۇلكەن شىنجياڭ — جۇڭگونىڭ ولكە دا- رەجەلى ئىبر اكىمشىلىك رايونى،

تۇڭغىشى رەت رەسىي ئدىدار لاسۇى. جۇڭگو جاق ايرىقشا ئمان بەرەدى، ەۋروپا جاقپەن بىرگە، وسى رەتكى ئېدىار لاسۇدا بەلسەندى تابىستارغا قول جەتكىزۋدى ىلگەرەلەتۋدى، جۇڭگو مەن ەۋروپانىڭ نىدەتكە قارىسى اتتانۇ جانە ەكونومىكانى قايتا جاناندىردۇ سەلبەستىگىن كۇشەيتۋدى، ەكونومىكا – ساۋداعا قارجى قوسۇدى، ئوزارا بايلا- نىسى، كلىپات وزگەرىسى، عىلىم – تەخنىكادا جاڭقالق اشۇ سىياقتى سالالار- داعى ناقتى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتۇ-

دى، حالقارالىق جانە وڭىرلىك قولامنا- لى ماسەلەلەردەگى ساياساتتىق سايد- كەسۇدى كۇشەيتۋدى، كوپ جاقىللىقتى بىرگە قورعاپ، ەلەمدىك سىن – سايسى- تىارغا قول ۇستاسا توتەپ بەرەۋدى، ”كەيىنگى نىدەت“ داۋىرىندەگى جۇڭگو – ەۋروپا قارىم – قاتنىاسىندا تاغى دا تىڭ ساتما اتتانۇدى ىلگەرەلەتۋدى، دۇنيە ئجۇزىنىڭ بەيىتشىلىگىن، ورنىقتىلمەن قورعاغۇ، ەلەمدىك ەكونومىكانىڭ قايتا جانداۋىن ىلگەرەلەتۇگە جۇڭگو – ەۋرو- پا ۇلەسنى قوسۇدى قاللايدى .

□ شىنچۇا اگەنتىتىگىنىڭ ئتلىشى لىۋ يىيڭ امەرىكا جاقنىڭ ايتىلمىسى ”2020 – جىل ۇيعۇر ادامدىق ۇققىتارى ساياسات زاڭ جوبا- سىنا“ قول قويىپ زاڭ ساناتىندا قاپلىداپ، شىنجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ جانە ۇشقارلىقتى الاستاۋ قىزمەتى ارقىلى ار ۇلت حالقىنىڭ نەگىزگى ادامدىق ۇقىغن ئونىمىدى قاتناماسز ەتكەن، شىنجياڭ ەكونومىكاسى- نىڭ، قوعامىنىڭ جارسامدىلمەن، ورنىقتىلد- مەن، داۋىن جەبەگەن شىندىغن ەلەمەستەن، شىنجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ، ۇش- قارىللىقتى الاستاۋ قىزمەتىن بۇرمالاۋى، كۇيە جاعۇى، ئوزىنىڭ لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ مەن ادامدىق ۇقتى قۇرالعا اينالدىرۇداي سۇرقيا ماقساتىن ايباراداي اشىپ كورسەتتى. مۇنى شىنجياڭداعى ار ۇلت بۇقاراسى انىق بىلەدى، بۇعان باتىل قارىسى تۇرادى .

شىنجياڭغا ساپاتىن ماسەلە مۇلدە ادام- دىق ۇقىق، ۇلت، ئدىن ماسەلەسى مەمس، قايتا زورلىقتى كۇش لاڭكەستىگىنە قارىسى تۇرۇ، بولىشەكتەۋىشلىككە قارىسى تۇرۇ ماسە- لەسى. بولىشەكتەۋىشلىك — شىنجياڭداعى لاڭكەستىكتىڭ، ۇشقارلىقتىڭ تۇىلۇ وشاغى. ۇزاق ۋاقىستان بەرى، لاڭكەس كۇشتەر مەن ۇشقارى كۇشتەر شىنجياڭنىڭ تارىخىن ورشە- لەنە بۇرمالاپ، ويدان قۇراستىرىپ، وزگەر- تىپ، ۇلتتار اراسىنداغى مادەنىيەت اىرماشىلد- مەن اسەرلەپ، ۇلتتار ارا ارازدىققا، وشپەندىد- لىككە جەلىكتىرىپ، ئدىنى ۇشقارلىقتى ۇامىز- داپ، بولىشەكتەۋىشلىك قىيىلدارىمەن اينالىسۇ

ئۇشىن دابىرا تۇدىردى .

شىنجياڭداعى ار ۇلت حالقىنىڭ نە- گىزگى ادامدىق ۇقىغن قورعاۋ، مەملەكەت- تىڭ حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋ ئۇشىن، جۇڭگو ۇكىمەتى باتىل شارا قولدانىپ، زاڭ بوينىشا لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ جانە ۇشقارلىقتى الاستاۋ كۇرەسىن ورنستەتىپ، زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك قىلمىستارىنا قاتاڭ سوقتى بەرۇمەن قاتار، خالىق تۇرمە- سىن كۇش سالا جاققارتۇ، زاڭ – ئتۇزىم ۇگىتىن، تارىيەسىن كۇشەيتۇ، زاڭ بوينىشا كاسپىتىك شەبەرلىككە تارىبەلەۋ – باۋلۇ ور- تالىغن قۇرۇ سىياقتى ئىبر قىدىردۇ شارالار ارقىلى لاڭكەستىك، ۇشقارلىق سىتەپ زاڭعا قايشىلق جاساعان نەمەسە قىلمىس- تىق ارەكەتتەرى بار ادامداردى بارنىشا قۇتقاردى. 2017 – جىلدىان بەرى، شىنجياڭدا ئۇرتىسى 3 جىل بوپى لاڭكەس- تىك شابۇىل وقىعاسى تۇبلىمادى، ەكو- نومىكاسى، قوعامى گۇلدەنىپ دامىدى، قوعامدىق كەلىلى جاعداي ورنىقتى، جا- راسىمىدى بولدى، شىنجياڭدى جونىگە سالۇدىڭ ئىبر قىدىردۇ شارالارى شىنجياڭ- داعى ار ۇلت حالقىنىڭ تەرەڭ قولداۋىنا يە بولدى .

شىندىق شىنجياڭنىڭ زاڭ بوينىشا لاڭ- كەستىككە قارىسى تۇرۇ، ۇشقارلىقتى الاستاۋ شارالارنى قولدانىپ، لاڭكەستىكتىڭ، ۇشقارد- لىقتىڭ ئوسىپ – ئورىيتىن توپىراغى مەن نسانىنا اينالدى .

100 كىلومەتر شالعايداعى مۇزتاۋ شوقە- سى مۇزدىغىنىڭ قار سۋى جىناۋدان قالىپتاس- قان گەز وزەنى وركەشتەنە اعىپ جاتاتىن، سۋى مەركىشە ساپالى ەدى، سۇ شىعارۇ نىچەنەرياسى سول ارادان باستالىپ، تازارتىلغان سۇ 1827 كىلومەترلىك نەگىزگى، تارماق قۇبىر جەملىسى ارقىلى ئپايزاۋات اۋدانىىداغى مىڭداغان، 10 مىڭداغان وتپاستا جەتكىزىلدى .

4 – ايدىڭ 11 – كۇنى باس سۇ زاۋو- دىنىڭ ولىشەمگە جەتكەن سۇبەىن قۇبىرلار

شىنجياڭنىڭ زورلىقى كۇش لاڭكەسكىگە قارىسى تۇرۇ، بولىشەكتەۋىشلىككە

قارىسى تۇرۇ ادلىتتى شاراسىنا كۇيە جاعۇعا بولمايدى

□ **شىنچۇا اگەنتىتىگى شولۇى** .

شارت – جاعدايىن زور دارەجەدە جويىپ، ازاماتتاردىڭ نەگىزگى ۇقىغىنىڭ لاڭكەستىك- تىڭ، ۇشقارلىقتىڭ زىيانىنا ۇشىراماۋىن ەڭ زور دارەجەدە قاتناماسز ەتىپ، شىنجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىغن جۇزەگە اسىرۇ ئۇشىن بەىرىك نەگىز قالاعاندىغى شىنجياڭداعى ار ۇلت حالقىنىڭ تەرەڭ قولداۋىنا يە بولغاندىغن دالەلدەپ وتىر .

امەرىكاداعى كەيىر ساياساتپازدار شىنجياڭداعى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك وقىعالارنىڭ قىرۇار جازقىسىز جاناناردىڭ جانىن جالباغان شىندىقتى ەسكەرۇسىز قالىد- رىپ، شىنجياڭنىڭ لاڭكەيستىككە قارىسى تۇر- ۇنىڭ، ۇشقارلىقتى الاستاۋىنىڭ كورنەكتى تابىستارى مەن ادامدىق ۇقتى قاتناماسز ەتۇ جەتىستىكتەرىن كورسە دە كورمەسكە سالىپ، وسى زاڭ جوبانى قاسارسا داينىد- داپ، ماقۇلدادى، بۇل ولاردىڭ جۇڭگونىڭ ادامدىق ۇقىغىنا شىن نىيەتمەن كوڭىل يول- مەينىندىگىن، قايتا بوتەن نىيەتى بار ەكەندىد- گىن تولىق ئتۇسىندىردى. ولاردىڭ ماقساتى ايتىلمىس ”شىنجياڭ ماسەلەسىنىن“ پايدىالا- نىپ، جۇڭگونىڭ وىرازىن ۇنامسىز ەتىپ كورسەتىپ، جۇڭگونىڭ ورنىقتىلمەن ئۇلىد- رىپ، جۇڭگونىڭ داۋىن شائۇجايلاۋدان باسقا دانەڭنە دە مەمس .

ادىلەت جۇرت جۇرەگىندە. 2018 – جىلى 12 – ايدىڭ سوڭىنان بەرى، بىرلەسكەن مەملەكەتلەر ۇيىمىنىڭ ئمانسپاتىلارى، شەتەل- دەردىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ىلشلىرى، قاتسە- تى مەملەكەتلەردىڭ جەنەۋاداعى تۇراقتى ۋا- كىلدەرى، اقپارات قۇرالدارىنىڭ تىلشلىەرى جانە ئدىنى ۇبىمدار سىياقتى 70 نەشە كەزەك توپ – گرۇپپا، 90 نەشە مەملەكەتتەن كەلگەن 1000نان استام ادام شىنجياڭدا ەسككۇسبادا، ساپاردا بولپ قايتتى. ولار شىنجياڭنىڭ جارسىمىدى، ورنىقتى، ار ۇلت بۇقاراسى تىنىشى ۇمىر، شات – شادىمان تىر- شىلىك كەشكەن تاماشا جاعدايىن كورىپ، جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شىنجياڭدى جونىگە سالۇ- داعى ئىبر قىدىردۇ شارالارى حالقارالىق قو- عاملىق لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ، ۇشقارد- لىقتى الاستاۋ كۇرەسىنە ۇلەس قوستى، ۇلكى اۋ قۇنى زور دەپ قارادى .

امەرىكا جاقنىڭ شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇققى جاعدايىن بۇرمالاپ، كۇيە جاعىپ جانە قىيسىنسىز جازغىرىپ، جۇڭگو جاقنى ورنىسىز جازالاۋى شىنجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارىسى تۇرۇ، ۇشقارلىقتى الاستاۋ ارقىلى شىنجياڭ- داعى ار ۇلت حالقىنىڭ تىرشلىك ۇقىغن، سالاماتتىق ۇقىغن جانە دامۇ ۇقىغن قاتما- ماسز ەتكەن نەگىزگى شىندىقتى وزگەرتە المايدى، شىنجياڭداعى ار ۇلت بۇقاراسى- نىڭ بەرىك تىنتىپقاتاسىپ تاماشا جاعايدى، قورعاۋ بەكىمەن مۇقالتا المايدى، شىنجياڭنىڭ گۇلدەنگەن، دامىغان تارىيىي ابايق السىن بوگەي المايدى .

(شىنچۇا اگەنتىتىگىنىڭ 6 – ايدىڭ 19 – كۇنى ئورمىجىدەن بەرگەن خابارى)

تازارتىلدى؛ 4 – ايدىڭ 27 – كۇنى تۇتاس اۋدانداغى 12 اۋىل – قالاشىق جانە ئپايزاۋات باس الاڭى ارت – ارتىنان سىناق رەتىىندە سۇمەن قامدالدى؛ 5 – ايدىڭ 20 – كۇنى ئتۇرلى كورسەتكىشتەرى مەملەكەتتىڭ اۋىن سۇ حاۋىپسىزدىگى ولىشمەننە جەتكەن ئىاپ – ئتاتە- تى، ئموپ – ئمولدىر سۇ شۇمەكتەردەن اتىلىپ، تابىيىي پارىقتارىمەن بارلىققا كەلگەن قىسىمى كۇشتى سۇ ئپايزاۋات اۋدانىىداغى نەشە ئجۇز مىڭ وتپاستا اعىلدى .
ئپايزاۋات اۋدانىىدا قۋانىشى قويىنىنا سىماي الاقايلاغان جۇرتنىڭ اراسىندا 15 مىڭ 300 كەدەي بار، ولار شىنجياڭدا ەڭ سوڭغى بولپ اۋىن سۇ حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسى شە- شلىگەن شوغىر ەدى .
2020 – جىلى 6 – ايدا شىنجياڭ كەدەي حالقتىڭ اۋىن سۇ حاۋىپسىزدىگىن جاپپاي جۇزەگە اسىردى، وسى ئىبر مىلليون 600 مىڭ شارشى كىلومەتر توپىراقتا سۇعا قاتىستى جاڭا ئىبر ەستەمە باستانلدى !